

فهرهاد ع بدولح مید - پانوان - ، ن و ت ک ش ری ب ن مری ژیا ! ... ه رزنج یی

۱۹۴۶ - ۲۰۱۸ ب چلی فهرهاد ع بدولح مید - پانوان
ه رزنج یی ۵/۱۲/۲۰۱۸

نگر ژیان شان ی کی ساد و ووتیش بت، پ ردی مردن تیدا،
ناخ شترین و تاریکترین
بوون و مانا یی تی .

ناخر ن و م رگ، وک دوزم ی کی بب ز یی د و ل ناکا و ناوقای
خشی و جوانی و ووناکی ژیانی نازیز کمان د بت و ل ناوی د بات.
ن و م رگ، وک چنگ کی ش پ لامار د دا و کار سات کی دت ز
ساز دات. ن و م رگ، ه موو ساتک ه گری پ یامی کوژان و
ژیان و ناوی مر ق کان.

گر بت و ل م یاسا و چار نووس ح تمیی، نوان هاتن بوون و
مائا وایی ل کردن د چین، و مردن ل ژیانی مر ق دا، ب سو ترین
ژان و گ ور ترین زیان و قورسترین زوم و ناه موترین ق د ر.
دیار مردنی ناوختیش چیر ک کی تر و، ب ک روزی نازار ک کی ب سو
تر.

من هشتا ب چاوی خ و او و و ل هاوک ششی «ژیان و م رگ» د پانوانم.
چار ه ر چا و کانم ه د گ فم و تا ه نووک مانا و خشی چ مکی
ی ک م و ب مانایی و دت زنی دوو میانم ب ناچت و س ریک !.
ب واتی کی تر، چار هشتا ماوم، وک مر ی ناسایی، دروست خ م
بد زم و و دستی ازیبوون ب ق د ر و چار نووس ناماد کرا و ک،
ب رز بک م و. ناخر ل ن ن د ششی خ م دا، س ر قای ن و م پ نج ی
فیت ل و شو ن دا ب ند بک م و، ک م رگ زیاتر ل ق بار ی خ ی،
نازار ب ژیان د گ ی ن و ل ناسکترین سات وخت دا، ب چ پ کی
ن گریسی، زی پ مان ل ه د س ن و د کی ک س کی میهر بان و شیرینمان
ل کار کردن د خات. ب گومانم و خان گومانیم، ل بت دید کی
د پ شراو ب تارمای کی شت و چ پ، ک د زانم جگ ل
تا کردن ژیان، م رگ ه گری هیچ مانا و ب های کی تر نیی.

للم سیناری و فلم و بلسرهات و چارلنووس ب نووسراو، تنانگلم و حایش نابم!.

چ دبوو گمر مرلم گدووندا ژیانکی بل بانو و جاویدانی بل ببای و بدابین بواي؟. ئایا ککش کلم شوینی و نمانی جگا و رگای بل کسانی دیک؟ یاخود چرخوفلکی هاتن و چوون و دستپک و کتایی زان بلسر بزاوت ترسناک و نازاربخش کدا. پرسپاری من لردا وو لسرحاو و هز و ئافریدي، ئایا ئلم خولقاوين بل نمايشکردنی فليمی مگرگسات و مردن؟! یاخود دببت بلیند بوون و دواتر هردببت، نابدمان و بناچاری مائاوایی ل بوون بکین؟. ژیانکی للم چشن و مگرگسات، هر لم نمايشتی فليمکی درامایی دچ و هرحارک بل ممت و زامندی دت و پاشان خی ل سرح دگر و تاککمان ل دپکی. مگرگخی دخت بلسو و ککوژی نیشان ل نازیزکی ترمان دگر و ئستیری ژیانی دادچند و ژماريکمان ل کم دکاتوو. ئلم چن سرحتا و کتاییکی تراژیدیي؟! بل دستپککی خشی پوقدم بلخر و بل گریانی خت و ئاوازی شادمانی دوروبرت دبست پدکات و دواتر دشادی مائاوایی خت و ریتمی گریانی دوروبرت کتایی دت؟!.

ئاخر ئی مگرگ! زربی کات میوانکی ناوختی رزا گرانی، تارماییکی شوومی. زرنگانوی ناوکت ناخش، کردارکات نابجی و نازارکات بل سوید. ت گمر است دکیت و و زامک اما، بکوژک بسوو، کاولکارک سزا بد.. نک بیت و ئوان لوول بدیت، ک خبات بل بهای ژیانی پپوولش دکن و بل بیري چاک و قسای چاک و فتاری چاک هسوکوت دکن. ل سرباری ئو خسبت و سیف ت نرنیانی ل هگبداد هت گرتوو، سد هندی تریش فتارکات ناوا و ناقما بت و خت بل خاون دسات و زبروزنگ بزانی، هشتا ناتوانی ململانک بلریتوو و ژیان ببزینی و جیهان تاریک و خمار بکیت.

ئوو دویند بوو، چل رر بلر ل ئستا، فهاد پاوان، ک هشتا ژیان ل چاوکانی دا دبیسکایوو و ل دیدا قوپی ددا و هیوای بل کار و ئایندی تکشانی هبوو، هشتا ل تلمنک دا بوو، گو و تین و وز و زانینی زری پمابوو پشکشان بکات، مگرگ پچایوو و ل برحاومان جستی بزر کرد.

نا نا ئی مگرگ! چاک بزانی!، باهزت چند بلهز بت، هر ناتوانی اما نماي و چند بلبزیی بیت، نکاری قمان بکیت و هرچند

مرقدستگانی و... مامستا فرهادر به کممم کتب و و رگممان و نووسینی جراوجر و چالاکی، توانی تویکی باش لاسر زمین کی کوردواری بچند. بوشدا گیشته و سته کی هکردنی چرای کی ووناککر و لاسر کی تاریکستانی نیشتمانی کوردواری دا. چند و سته کی یکر ناسیمان :

هاوینی سالی ۱۹۸۴، به یارم دا وو ل تاراوگ بکم. وانشادی همیش زیندوو کاک عومر شمم یی، که به من برای کی گور و مامستای کی هژا بوو، به خواحافیزی هات مامان و وتی: نامت لاسر سلامتی به ناووسم، ل ل شاری سنه بچ به لای فلان کس - مامستی ف. پامان بوو - به ناوونیشانی ئوی پیش ماو یک (۵) (کتیم به ناردی لوان، ناوی کتیمی « مژوو» ی د. کمال مژهه و « داغستانی من» ی عزیز گردی و «میر» ی حسین عارفی هنا. ئو و چی به بکر یارم تیت دات.

وخت چووم شاری سنی هیوا به خش و لای کاک فرهادر، (۲) هاوبیری تریشم لگم بوون. ئوپری ئزی ل گرتین و هندی وت، کوا یک تاک کس داس و ناماد ی نام ی کمان بدات به ئوی هاوکاریمان بکات. دوی میوانداری کی شاهان، نام ی کی به دکت ش وکت بامانی به رپرسی لقی ۸ پارتی ل کرج نووسی به مان. هرچند کارمان به نام که ن کرد، چونکه پیوستی ن کرد، ل کات نام که مان گ یاند دستی د. ش وکت، ناوبراو وتی مادام لای کاک فرهادر و هاوون، به سر سر و چاوان چیم به بکر درخی ناکم .

سالی ۱۹۹۱ دوی راپم یین هاویند که گم م و به کوردستان و به شداری کی نگر ای پاسک، چووم شاری سنه به دیداری کاک فرهادر، ئو کات جگری پارزگاری سنه بوو، به داخ و ل و نه بوو. جار کی تریش ل تیفی سحر میوانداریان ل کردبوو، قسی د کرد، منیش فاکس کم نارد به تیفی ناوبراو و دستخشی به رنام و سوام به کاک فرهادر نارد. به ژری به رنام تلفونی به کردم، وتی دوی ت و او بوونی به رنام دتوانی قسی لگم بکیت. دروست و ابوو، کمم چاکوچنی و قسی به ناو و همامان کرد و ه و امان ل م هاویران و ئا وگم کرد. زری به خش بوو.

دوی ووخانی سددام ل ۲۰۰۳ دا، د رفقتی گمان و ی به باشوور به ساز بوو، سر تا ل شاری ه و لری پایتخت و دواتر ل شاری سلمانی نیشته ج بوو. ئیدی هرچار چووب تم و کوردستان، به دیداری شاد بووم و ل نریک و به بیرو به چوون کانی به هر م ند بووم. گ ل جار ل مای خیان و ه ند جارانش ل دوکان

خنجیلان کئی هاوبیر، پشک پک دگیشتن، جارکیش سا ۲۰۰۹ ل تکی هاوبیران بختیار شمیی و ئاراس و لی دا، چوین ب دوروبری دوکان و ل سار داخواری ئو ب ئشکوتی قزقاپان، زرشاد بوو، ب قوی سرنجی ئو شوو لن وار مژووییی زردشتیی کانی د دا و ورد و ب سلیق و ب ئمیی شی د کرد و. کمم و لنی جوانی ل سار گرت. ل سار پشنیازی هاوبیر بختیار شمیی و ح زکی ل بن نهاتووی خشم، ب ئوی دیدار کی ل تکی دا ئنجام بدم و ب شکی بچووک ل و زانین و زانیارییی ل خ ز لنی ئق و سنگی دا ه یگرتوو و پاراستبووی بخم ب ردم خو لن ران، کمم پرسیارم ئا است کرد، ب داخ و ل ب ر ک م کاتی مان و ی من ل کوردستان و دووریی ک م و ن خشی و پ دا ان گیشتنی ئو، کار ک مان ب ت واوی ساری ن گرت. ئم ش ئ فسووس کی گ وریی ب ب ند، ل دوا ی کچی دوا یی ل ناکاوی کاک ف رهاد ب م ب ج ماو، ئاخر ئو هشتا پ بوو ل زانیاری و ئ زموون و لهاتوویی و ئم ش گ ل تینووی کمم زانیاری بووین، ک ب شکی ت نهالای ئو چنگ د ک وتن. ئو ل ه موو ق ناغ کان دا ئاگاداریی ب یار و گ انکارییی ه ستیار و گرنگ کان بوو، ئو ئ زموون کی دووری در ئی ل سار یی کاروانی خ باتی ن ت واییی تی دا ه بوو، ئو ک شک کی ه م م ن گ و خ ز لن و سندوو ق کی پار زراوی نهان پار ئی د ستپاکی است قین ی گ ل شت بوو. ئو جی متمانی س رکرداییی تی حیزب و هاوبیر و کادر ناو نجیی و سار تاکان بوو. ئو هاوبیری ل ل گیراوی ه موو لایک بوو، ئو شک و ق ای متمانی ب رز و قایم بوو، ئو پان وان بوو!.

س روخت ک میتی چالاکردن و ی پاسک، دستی ب چالاک کرد و، کاک ف رهاد ز ر ل ب اوان ک وت خیی و هانی کاروچالاکي هاوبیرانی د دا. ل گ ه بژاردن کانی ۲۰۰۹ دا و دروستبوونی بزووتن و ی گ ل ان دا، کاک ف رهاد هاوکار و بزو لن کی ب رچاوی کار کان بوو. ل ک بوون و کان دا ئاماد د بوو، پشنیاز و سرنجی سوود ب خشی د خست ب ردم هاوبیران، ک موز ر یی ا ب ر و برایی کی گ وریی د گ ا.

دواتر ک پ داویستی دام زرانندی کمم یان کخراو کی س رب خ، ب هاوبیر ن ت و یی کان هات کای و، دوا ی خو لن و و گفتوگ یی کی ت روت س ل، ب یاری دام زرانندی کمم یی ل مای خ یان دا درا. کاک ف رهاد ل گ مان دا بوو ی ک ل دام زرن رانی " کمم یی هاوبیرانی کورداییی تی". کاک ف رهاد

هه‌میش ئامادی کارکردن بوو، باو و ئیمانی نللیقیو بوو،
 بـردـوام لـ بیرکردنـوی و هه‌وی کـکردنـوی هاوبیران دا بوو،
 یـکـبـینـه ئامـژگاری دـسـزانـی دـکردین، لـ پـساو بـ بیروبـچوونـ
 وردـکانـی یـ تـکـشانـی بـ هه‌موار دـکردین. هه‌میش ور بـرز و
 هیوا گشت و باو و هزر گشت بوو. مامـستا فـرهـاد زـر بـسـلیقـ
 بوو، خوـنـوارـکی زیت و وریا بوو، ئـزمـوونی سیاسی لـ یـکـتی
 قوتایانی کوردستان و دواتر کازیک و ئـوجا شـشی ئـیلـوول دا
 هه‌بوو. لـهـزی خـبات، یـکـبوو لـ باو پـکـراو هـرـزیک و
 خـشـویستـکانـی گیانـبـختـکردوو، کاک فـتـاح ئاغای بـرـرسی هـز. لـ
 پاسـکـیش هـژماری ئـندامـکی دامـزرـنـری بـ دـکـرا. ساـمانـکی زـر
 ژیان و ما ی لـ شاری سنه تـکـشان و بارـگای پاسـک بوو.

دواتریش لـ تـک زـردـشتیانـی دیکـی کوردستان دا، پـکـخراوـکی
 زـردـشتی – یـسنا – یان دامـزراند و بوو سـرـکی شانازی ئـو
 رـکـخراو.

ئـمـ چـند لاپـهـکی خـای ژیانـی ئـو مامـستا و هاوبیر
 تـکـشـرمانـه، یـشت و لـدوای خـی خـرمانـه خـمـتی بـ بـجـهـشتین.
 کاک فـرهـاد زـر دـسـزانـه هه‌وی لـ چوارچـوـخـستنی چـمـکی
 “کوردبوون” دـدا، لـسـر بنـمایـکی پتـوی تـکم، لـ هه‌موو

هه‌ندێكانه‌وه‌. كاك فاره‌اد به‌ خه‌ی كه‌وه‌ك بوو له‌ باوه‌ و وره‌ و وزه‌ی كار كردن و چالاكه‌. هه‌شبه‌یه‌كه‌ی په‌له‌ به‌ رزی ئاسه‌ی به‌ر فراوان بوو، نووسه‌ر و وه‌رگه‌هه‌كه‌ی به‌ سه‌لیقه‌ی به‌دیقه‌تی بوو. ورد به‌یری ده‌كرده‌وه‌ و نه‌خشه‌ی به‌ كارخانه‌ی داده‌هه‌شت و ده‌سته‌ به‌كار ده‌بوو. شاره‌زایه‌كه‌ی باشی مه‌ژووی سیاسه‌ی و فره‌هه‌نگه‌ی كورد بوو، سه‌راسه‌یه‌ی له‌گه‌هه‌ ئه‌ده‌یه‌ی كوردی و جیهانی هه‌بوو، یه‌كه‌ له‌ به‌ره‌مه‌كانه‌ی سه‌مه‌دی به‌هه‌نگه‌ی (ماسیه‌ هه‌شه‌ به‌كه‌له‌كه‌) ی وه‌رگه‌هه‌ به‌ سه‌ر زمانه‌ی كوردی و چه‌نده‌ به‌ره‌مه‌كه‌یشه‌ی له‌ سه‌ر زه‌رده‌هه‌شت كرده‌ی كوردیه‌ی و به‌ شاكاره‌ گه‌وره‌ و نایابه‌كه‌شه‌ی “زه‌رده‌هه‌شت و ئاوه‌سته‌ و فه‌لسه‌فه‌ی یه‌كه‌ته‌یه‌یه‌ی رسته‌ی” گه‌وره‌ترین خه‌مه‌تی په‌شه‌كه‌ش به‌ نه‌ته‌وه‌كه‌ی كرد.

۷۲ سا تـمـنـکی کورت، لـ تـژی لـ بیرکردنـوی باش و قسـی دروست و کرداریـی چاک و بـرز و بـرهـم و تـکـشانی گـرنگ، وای کرد لـ دواجاردا کاک فـرهـاد بـ شایستـ و بـ شانازیـو بـچـتـ مـژووی نـمـریـو.

لے ژوانی ئم مہرگ ناوادید دا، جار کی تریش بپوپی استگیدو، هابیران هموو بپن نوو دکک نوو، نیپن ئو ئای ئو بپندی کردو، نوی بکرت. ئو وپبازی ئو خی بی ترخان کرد کوئر بتو و ئو بیروباوئی ئو ژیان پ بخی، گردی لے بنیش.

بنوو، هاوبیر و برا و مامستا هٚژاکم، با لددست ئازاری نڅخشی
و تااوی مږگ سرفراز بیت. ئی هاوبیر نمرک، ئهم لایرت
ناکین.